

Genderscan mbo Techniek

Doelen 'Pamflet Meer meisjes in mbo Techniek'

- Aandacht voor gender in Techniek- en ICT-opleidingen wordt een vaste waarde binnen mbo-scholen
- Voorlichtingsactiviteiten die een brede doelgroep aanspreken
- Doorvoeren van onderwijsvernieuwingen gericht op genderdiversiteit
- Realisatie van een genderinclusieve cultuur en didactiek
- Inbedding van de aandacht voor genderdiversiteit in de reguliere studieloopbaanbegeleiding
- Proactieve support bij stages en entree op de arbeidsmarkt voor vrouwelijke studenten

Onderdelen genderscan

- A. Organisatie en beleid
- B. Keuzebegeleiding
- C. Onderwijs en didactiek
- D. Praktijk- en beroeporiëntatie
- E. Netwerken
- F. Leerklimaat en cultuur

- Organisatie en beleid
- Keuzebegeleiding
- Onderwijs en didactiek
- Praktijk- en beroeporiëntatie
- Netwerken
- Leerklimaat en cultuur

A Organisatie en beleid

1. Kwantitatieve gegevens en doelstellingen

- Zijn de kwantitatieve gegevens over m/v-diversiteit beschikbaar?
- Wat zijn de actuele en historische cijfers en trends met betrekking tot instroom, deelname, studierendement etc. van vrouwelijke en mannelijke studenten in techniekopleidingen*?
- Hoe is de personeelssamenstelling, wat is het aandeel van vrouwelijke docenten en studieloopbaanbegeleiders?
- Zijn er streefcijfers en ambities geformuleerd voor de toename van het aantal meisjes in techniekopleidingen en de samenstelling van het personeelsbestand?

2. Beleid en m/v-diversiteit

- Is de aandacht voor gender in techniekopleidingen verankerd in de beleidscyclus? Is er een analyse van de onbalans tussen mannelijke en vrouwelijke studenten?
- Zijn er beleidsdoelstellingen geformuleerd?
- Is de verantwoordelijkheid voor het bevorderen van m/v-diversiteit in de technische mbo-opleidingen duidelijk belegd?
- Is er draagvlak bij College van Bestuur, onderwijsdirecteuren en de onderwijsteams voor meer meisjes in mbo techniek?
- Is er in de scholingsplannen van teams aandacht voor deskundigheidsbevordering op het gebied van begeleiding en techniekonderwijs aan meisjes?

3. Evaluatie en monitoring

- Zijn er evaluaties van de activiteiten voor meer meisjes in techniekopleidingen, wordt de pdca-cirkel gebruikt om te leren en te verbeteren?
- Is er in algemene kwaliteitsevaluaties een uitsplitsing naar mannen en vrouwen?
- Is bekend welke activiteiten positief effect hebben?

4. Contact met alumni/oud-studenten

- Is er alumnibeleid bij de techniekopleidingen?
- Worden vrouwelijke alumni betrokken bij bijvoorbeeld onderwijsinnovaties, zoals de keuzedelen, snijvlakopleidingen en cross-overs, en bij de voorbereiding op de beroepspraktijkvorming?

B Keuzebegeleiding

1. Instroom

- Wordt er in de voorlichting en externe communicatie over techniekopleidingen gebruik gemaakt van beelden en thema's die een brede groep aanspreken?
- Is er bij open dagen aandacht voor meisjes en techniek en organiseert men activiteiten voor meisjes van vmbo-scholen vóór de keuzemomenten (sectorkeuze, opleidingskeuze)?

- Worden vrouwelijke studenten aan de technische mbo-opleidingen ingezet als rolmodel bij (ook reguliere) voorlichtingsactiviteiten?
- Worden ouders van vrouwelijke (v)mbo-leerlingen geïnformeerd over technische mbo-opleidingen en over beroepsperspectieven? Worden ouders betrokken bij (voorlichtings-)activiteiten?

2. Beroepsbeeld

- Worden vmbo-meisjes in de gelegenheid gesteld zich te oriënteren op actuele en aantrekkelijke beroepen in de techniek. Zijn de toepassingsgebieden zichtbaar en sluiten die aan bij de interessegebieden van meisjes.
- Worden vrouwelijke professionals en ouderejaars studentes betrokken als rolmodel voor meisjes?

C Onderwijs en Didactiek

1. Onderwijsvernieuwingen

- Is er bij onderwijsinnovaties in de techniekopleidingen sprake van een genderfocus? Zijn er bijvoorbeeld snijvlakopleidingen ontwikkeld die aantrekkelijk zijn voor meisjes, welke keuzedelen worden aangeboden, zijn er koppelingen met andere sectoren, plannen voor cross-overs?
- Zijn in het onderwijs (voor vrouwelijke en mannelijke studenten) interessante en herkenbare contexten aangebracht in de opleidingen techniek?

2. Didactiek

- Is er een leerklimaat waarin studentes zich thuis voelen? Is er aandacht voor omgangsvormen en het ontwikkelen van een inclusieve cultuur waar verschillen gewaardeerd worden?
- Is het didactisch handelen van mbo-techniekdocenten afgestemd op de diverse doelgroep?
- Is er sprake van variatie in werkvormen, opdrachtvormen en voortgangstoetsen? Wordt er gewerkt met activerende werkvormen zoals probleemgestuurd onderwijs, praktijkonderwijs, worden er levensechte opdrachten uitgevoerd?

3. Studieloopbaanbegeleiding

- Voelen studieloopbaanbegeleiders zich competent om vrouwelijke studenten in technische opleidingen te begeleiden en hen optimaal te adviseren?
- Wordt in de begeleiding van meisjes in techniekopleidingen aandacht gegeven aan hun entree in een 'jongens' omgeving? Bijvoorbeeld door peersupport in de vorm van mentoring van eerstejaars studentes door studentes uit de hogere leerjaren?
- Wordt bij dreigende uitval of bij twijfel over het toekomstperspectief gebruik gemaakt van mentoring door vrouwelijke professionals?

D Praktijk- en beroepenoriëntatie

- Worden vrouwelijke studentes in de loop van hun opleiding in staat gesteld een breed en realistisch beroepsbeeld ontwikkelen? Worden ze op diverse momenten in contact gebracht met vrouwelijke beroepsbeoefenaren (workshadowing)?
- Maken vrouwelijke studenten kennis met vrouwelijke ondernemers in het technisch bedrijfsleven?
- Hoe komt de keuze voor een BPV-bedrijf tot stand? Is er expliciet aandacht voor een goede match van vrouwelijke studenten met een BPV-bedrijf?
- Is er in de BPV-begeleiding proactief support voor vrouwelijke studenten om eventuele problemen met de bedrijfscultuur te voorkomen?
- Krijgen gediplomeerde studentes begeleiding bij hun entree op de arbeidsmarkt?

E Netwerken

Samenwerking in de regio

- Op welke wijze wordt samengewerkt met onderwijsinstellingen in de regio: basisonderwijs, vmbo, hbo-instellingen op het gebied van aansluiting in het onderwijsprogramma en doorlopende leerlijnen? Is meer meisjes in mbo-techniek hierbij een aandachtspunt?
- Hoe is de samenwerking met het bedrijfsleven? Is er een bedrijvenoverleg techniek en staat 'Meer meisjes in mbo Techniek' hier op de agenda?
- Is genderdiversiteit geagendeerd in de regionale samenwerking met het bedrijfsleven (Toptechniek in Bedrijf, RIF-projecten, Bèta Challenge programma, real life opdrachten, BPV-bedrijven)?

F Leerklimaat en cultuur (in gesprek met vrouwelijke studenten van Techniek- en ICT-opleidingen)

1. Onderwijsprogramma

- Hoe ervaren vrouwelijke studenten van techniekopleidingen het onderwijs? Vinden zij de inhoud interessant, is de uitleg duidelijk, worden ze gestimuleerd om te leren en verder geholpen als er vragen zijn?
- Is de samenhang tussen de theorie en praktijkopdrachten duidelijk en is de link naar de beroepspraktijk aanwezig?
- Hoe is de sfeer in de opleiding en worden vrouwelijke studenten hetzelfde behandeld als mannelijke studenten?

2. Studieloopbaanbegeleiding

- Vinden vrouwelijke studenten dat ze voldoende begeleid worden tijdens de opleiding, ook bij de keuze voor een beroep of vervolgopleiding? Zijn er mogelijkheden om te versnellen of extra begeleiding te krijgen?
- Hebben studieloopbaanbegeleiders aandacht voor de uitzonderingspositie van vrouwen in de technische mbo-opleidingen en voelen studentes zich vrij om bij eventuele knelpunten dit met de studieloopbaanbegeleider te bespreken?

3. Beroepspraktijk

- Vinden studentes dat ze goed voorbereid worden op de stage(s), hebben ze voldoende informatie over verschillende beroepen. Wordt er bij voorkeur op gestuurd dat meisjes geplaatst worden in een BPV-bedrijf waar al vrouwen in technische functies werken?
- Hoe ervaren vrouwelijke studentes de begeleiding vanuit de school tijdens de beroepsvoorbereidende periode? Is er aandacht in de begeleiding voor bedrijfscultuur en veiligheid?

**De genderscan mbo betreft opleidingen uit de volgende 8 opleidingsdomeinen: Bouw en Infra | Afbouw, Bouw en Onderhoud | Techniek en Procesindustrie | Ambacht, Laboratorium en Gezondheidstechniek | Media en Vormgeving | Informatie en Communicatietechnologie | Mobiliteit en Voertuigen | Transport, Scheepvaart en Logistiek*